

Referenser

Vad har avdelningen för farmakogenetik med antikens Grekland att göra?

1. Relling MV, Evans WE. Pharmacogenomics in the clinic. *Nature*. 2015 Oct;526(7573):343–50. doi:10.1038/nature15817
2. Aiff H, Andresen M, redaktörer. *Psykofarmakologi: Kliniska Riktlinjer för utredning och behandling*. Stockholm: Gothia Kompetens AB; 2024.
3. Swen JJ, van der Wouden CH, Manson LE, Abdullah-Koolmees H, Blagec K, Blagus T, et al. A 12-gene pharmacogenetic panel to prevent adverse drug reactions: an open-label, multicentre, controlled, cluster-randomised crossover implementation study. *Lancet* (London, England) [Internet]. 2023 Feb 4;401(10374):347–56. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36739136/>
4. Lindqvist Appell M, Mårtensson L-G, Almer S, Peterson C. Nyttan av Farmakogenetik för en mer individualiserad behandling [Internet]. 2015 [citerad 6 aug 2024]. Available from: <https://lakartidningen.se/klinik-och-vetenskap-1/artiklar-1/klinisk-oversikt/2015/06/nyttan-av-farmakogenetik-for-en-mer-individualiserad-behandling/>
5. Elion GB. The purine path to chemotherapy. *Science*. 1989 Apr 7;244(4900):41–7. doi:10.1126/science.2649979
6. Läkemedelsindustriföreningen, FASS [Internet]. 2024 [citerad 6 aug 2024]. Hämtad från: <https://www.fass.se/LIF/product?nplId=19580127000018&userType=0>
7. Watson JD, Crick FHC. Molecular Structure of Nucleic Acids. *Nature*. 1953 Apr 25;171:737–8.
8. Andresen M, Green A. Alla är vi olika – ibland även avseende läkemedel... . Rapport om läkemedel. 2022 Jun;236:28–9.
9. Zimdahl Kahlin, A Pharmacogenetic studies of thiopurine methyltransferase genotype-phenotype concordance and effect of methotrexate on thiopurine metabolism. Linköping: Linköpings universitet; 2020, 1723
10. Intervju med Anna Green, Biträdande sjukhusgenetiker Universitetssjukhuset Örebro 19 aug 2024

Svinsköldkörtelextrakt mot hypotyreoos –

ett exempel på problematisk förskrivning av licensläkemedel

1. Connelly KJ, Park JJ, LaFranchi SH. History of the Thyroid. *Horm Res Paediatr* 2022; 95: 546-56. doi:<https://10.1159/000526621>
2. Rodriguez-Gutierrez R, Maraka S, Ospina NS, Montori VM, Brito JP. Levothyroxine overuse: time for an about face? *Lancet Diabetes Endocrinol* 2017; 5: 246-8. doi:[https://10.1016/S2213-8587\(16\)30276-5](https://10.1016/S2213-8587(16)30276-5)
3. Socialstyrelsen. Läkemedelsregister 2023 [cited 2024 Nov, 8]. Available from: <https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/alla-statistikamnen/lakemedel/>.
4. Socialstyrelsen. Kvinnor med sköldkörtelproblematik - Redovisning av läkemedelsstatistik 2006–2017 Juni 2018 [cited 2024 Nov, 8]. Available from:

- <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2018-5-10.pdf>.
5. Calissendorff J. Hypotyreoos – folksjukdom som ofta överbehandlas. Lakartidningen 2019; 116. [Hypotyreoos – folksjukdom som ofta överbehandlas](#)
 6. Henning L, Nousios P, Snellman A, Breimer L, Lohse G, Ahlzén R, et al. Effekt av torkat svinsköldkörtellextrakt vid hypotyreoos – en systematisk översikt, förskrivning och hälsoekonomisk analys för Sverige 2017-2021 2023: 61: HTA-enheten Camtö Region Örebro län; 2023 [cited 2024 Nov, 8]. Available from: <https://www.regionorebrolan.se/siteassets/media/forskning/hta-camtö/rapporter/rapporter-2023/2023.61-effekt-av-torkat-svinskoldkortelextrakt-vid-hypotyreoos--en-systematisk-oversikt-forskrivning-och-halsoekonomisk-analys-for-sverige-2017-2021.pdf>.
 7. Forsberg K. Stor ökning av icke godkänt läkemedel mot sköldkörtelsjukdom 2024 [cited 2024 Nov, 8]. Available from: <https://www.aftonbladet.se/halsa/a/73q7g9/ndt-grishormon-medicin-for-skoldkorteln-okar>.
 8. Wallskär H. Rekord för hormon från svinsköldkörtel 2023 [cited 2024 Nov, 8]. Available from: <https://www.lakemedelsvarlden.se/forskrivning-av-hormon-fran-svinskoldkortel/#:~:text=Enligt%20Camt%C3%B6%3As%20rapport%20har,en%20rej%C3%A4%20kostnads%C3%B6kning%20f%C3%B6r%20regionerna>.
 9. Hoang TD, Olsen CH, Mai VQ, Clyde PW, Shakir MK. Desiccated thyroid extract compared with levothyroxine in the treatment of hypothyroidism: a randomized, double-blind, crossover study. J Clin Endocrinol Metab 2013; 98: 1982-90. doi:<https://10.1210/jc.2012-4107>
 10. Shakir MKM, Brooks DI, McAninch EA, Fonseca TL, Mai VQ, Bianco AC, et al. Comparative Effectiveness of Levothyroxine, Desiccated Thyroid Extract, and Levothyroxine+Liothyronine in Hypothyroidism. J Clin Endocrinol Metab 2021; 106: e4400-e13. doi:<https://10.1210/clinem/dgab478>
 11. Riis KR, Larsen CB, Bonnema SJ. Potential Risks and Benefits of Desiccated Thyroid Extract for the Treatment of Hypothyroidism: A Systematic Review. Thyroid 2024; 34: 687-701. doi:<http://10.1089/thy.2023.0649>
 12. Shomon M. The Current FDA Situation: AbbVie, the FDA, and Natural Desiccated Thyroid Drugs 2021 [cited 2024 Nov, 8]. Available from: <https://www.naturalthyroidguide.com/current-fda-situation>.
 13. Socialstyrelsen. Läkemedelsförsäljning i Sverige – analys och prognos 2024–2027 Maj 2024 [cited 2024 Nov, 8]. Available from: <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2024-5-9054.pdf>.
 14. Lindström M, Palmetun M, Löf L, Lehtihet M, Nagy R, Ahlzén R, Breimer L, Nousios P, Olsson L. "Stoppa förskrivningen av testosteron till medelålders män". Dagens Nyheter Debatt 2022-06-23 [cited 2024 Dec, 5]. Available from: ["Stoppa förskrivningen av testosteron till medelålders män" - DN.se](#)

Kaptopril och prostatacancer

1. Captopril Viatrix - FASS Vårdpersonal [Internet]. [citerad 09 september 2024]. Tillgänglig vid: <https://www.fass.se/LIF/product?userType=0&nplId=19940629000044#pharmacodynamic>
2. Shebl RI. Anti-cancer Potential of Captopril and Botulinum Toxin Type-A and Associated p53 Gene Apoptotic Stimulating Activity. Iran J Pharm Res. 2019;18(4):1967–77.

3. Ronquist G, Rodríguez LAG, Ruigómez A, Johansson S, Wallander MA, Frithz G, m.fl. Association between captopril, other antihypertensive drugs and risk of prostate cancer. *Prostate*. 01 januari 2004;58(1):50–6.
4. Ronquist G, Frithz G, Wang YH, Lindeborg T. Captopril may reduce biochemical (prostate-specific antigen) failure following radical prostatectomy for clinically localized prostate cancer. *Scand J Urol Nephrol*. 2009;43(1):32–6.
5. Iheanacho CO, Enechukwu OH. Role of antihypertensive medicines in prostate cancer: a systematic review. *BMC Cancer*. 29 april 2024;24:542.